

Biblioteka Główna buduje Polską Platformę Medyczną

Bibliotekarze z siedmiu uniwersytetów medycznych: wrocławskiego, gdańskiego, białostockiego, śląskiego, lubelskiego, pomorskiego, warszawskiego oraz z Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi podjęli w listopadzie 2016 r. wspólne działania, których celem miało być pozyskanie środków unijnych na realizację projektu *Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym (PPM)*. Prowadzone prace nad wnioskiem miały bardzo intensywny charakter i trwały aż do maja 2017 r., kiedy to ten wieloosrodkowy projekt, którego liderem została dyrektor Biblioteki Głównej Wrocławskiego Uniwersytetu Medycznego mgr Renata Sławińska, został zgłoszony w ramach konkursu w Programie Operacyjnym Polska Cyfrowa, Poddziałanie 2.3.1. Cyfrowe udostępnianie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki. Rozstrzygnięcie konkursu miało miejsce 31 sierpnia tego samego roku i w ocenie ekspertów zgłoszony przez środowisko bibliotekarzy medycznych projekt zajął pierwsze miejsce wśród wszystkich ocenianych wniosków, uzyskując aż 88/100 pkt. Przyjęty do realizacji projekt budowy PPM uzyskał łączne finansowanie w wysokości **37.279.341,60 zł**, w tym dla GUMed **4.329.656,06 zł**. Zgodnie z założeniami realizacja projektu rozpoczęła się 1 listopada 2017 r. i potrwa do 31 października 2020 r.

Podstawowym celem tego przedsięwzięcia jest zakup, implementacja oraz zasilenie danymi platformy typu Current Research Information System (CRIS), w ramach której będą prezentowane i promowane osiągnięcia naukowe oraz potencjał badawczy wszystkich jednostek uczestniczących w projekcie, zarówno zbiorczo, jak i indywidualnie u każdego z partnerów. W chwili obecnej wszystkie tego typu informacje są rozproszone i trudnodostępne. Dzięki wprowadzeniu Polskiej Platformy Medycznej każdy poszukujący danych z obszaru nauk medycznych będzie mógł w jednym miejscu w łatwy sposób dotrzeć zarówno do publikacji naukowych, jak i realizowanych w poszczególnych ośrodkach partnerskich badań, uzyskanych patentów, informacji o posiadanym sprzęcie badawczym, profili samych naukowców uporządkowanych i opatrzonych odpowiednimi metadanymi. Warto podkreślić, bardzo istotny aspekt portalu, jakim będzie zapewnienie otwartości do informacji w nim zawartych, w tym szczególnie do surowych danych badawczych oraz publikacji naukowych poprzez ich umieszczenie w odpowiednich modułach repozytoryjnych. Obecnie ciągle jeszcze bardzo często dostęp do publikacji jest niestety płatny. Natomiast w przypadkach kiedy są zamieszczane bezpłatnie, bywa że nie są opatrzone odpowiednimi metadanymi, które pozwalałyby na szybkie odnalezienie przez wyszukiwar-ki. W takich sytuacjach potrzeba sporo czasu, by przebrnąć

przez gigabajty danych i wylapać wśród nich poszukiwaną wartościową informację. Platforma ma to zmienić. Bowiem istotnym celem PPM ma być otwieranie nauki i sprawianie, by stała się jeszcze bardziej dostępna i w ten sposób możliwa do praktycznego wykorzystania, np. przez przedsiębiorców.

Otwarty dostęp do publikacji naukowych oraz surowych danych badawczych to obecnie jeden z priorytetów dla jednostek naukowych. Wymaga tego zarówno Unia Europejska, jak i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zgodnie z zaleceniami zawartymi w *Kierunkach rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce* (MNiSW, 2015 r.), wynikającymi z dokumentów Komisji Europejskiej z 17 lipca 2012 r. w sprawie dostępu do informacji naukowej i jej ochrony, uczelnie muszą w odpowiednich dokumentach wskazać w jaki sposób będą prowadzić politykę otwartego dostępu do nauki. W ramach realizacji projektu PPM zostanie opracowana polityka otwartości zarówno na poziomie poszczególnych uczelni partnerskich, jak i wspólna dla wszystkich partnerów.

Platforma ma być gotowa do 2020 r. (w oddzielnym konkursie o środki na przystąpienie do projektu stara się obecnie także Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum). W chwili uruchomienia portalu ma się w nim znaleźć ok. 20 tys. dokumentów badawczych w pełnym tekście (np. rozprawy doktorskie, monografie naukowe, publikacje czasopism naukowych, itp.). ponad 200 tys. informacji na temat dostępnej aparatury badawczej, prowadzonych na uczelniach badaniach, zdobytych patentach, nagrodach, wyróżnieniach, opisach publikacji. Ma być też udostępnionych ok. 6 tys. profili naukowców wraz z szczegółowymi danymi o ich dorobku, specjalizacjach, aktualnie prowadzonych i zakończonych badaniach, zdobytych grantach i innych osiągnięciach. Zasoby portalu będą systematycznie uzupełniane i wzbogacane.

Platforma ma być kompleksowym portalem do zarządzania informacjami o publikacjach, osiągnięciach naukowych, badaniach i potencjałem badawczym w polskich uczelniach wyższych, który będzie funkcjonował w tzw. otwartym dostępie.

Polska Platforma Medyczna ułatwi transfer wiedzy zarówno pomiędzy poszczególnymi ośrodkami badawczymi, jak i instytucjami publicznymi oraz obywatelami, będzie stymulować nowe powiązania i współpracę pomiędzy placówkami i zespołami naukowymi i promować ich dorobek w Polsce i na arenie międzynarodowej.

Anna Grygorowicz,
p.o. dyrektor Biblioteki Głównej GUMed,
koordynator projektu PPM